

Narodna in univerzitetna knjižnica
v Ljubljani

108095

MALI KATEKIZEM

za

splošni poduk.

*ARR
Progresivnih Slovenk v Ameri*

Izdal

AMERIKANSKI SLOVENEK.

TOWER, MINN.

1898.

108095

Z dovoljenjem milostlj. škofa

✠ JAKOB McGOLRICK-A

poslovenil

JOS. F. BUH,

genéral vikar.

8055/1950

„Češčena, hvaljena in slavljen bodi vsikdar
najvišja, najpravičnejša in najljubeznivejša volja
božja.”

„Vse Bogu v največjo čast!”

Ponatis prepovedan.

Molitvice.

Znamnje svetega križa.

V imenu † Očeta in † Sina in † svetega Duha. Amen.

Gospodova molitev.

Oče naš, kateri si v nebesih, posvečeno bodi tvoje ime; pridi k nam tvoje kraljestvo; zgodi se tvoja volja, kakor v nebesih, tako na zemlji. Daj nam danes naš vsakdanji kruh; in odpusti nam naše dolgé, kakor tudi mi odpuščamo svojim dolžnikom; in nas ne vpelji v skušnjava, temuč reši nas hudega. Amen.

Češčena Marija.

Češčena si Marija, milosti polna! Gospod je s teboj; blažena si med ženami, blažen je sad tvojega telesa, Jezus. Sveta Marija, Mati božja! prosi za nas grešnike, zdaj in na našo smrtno uro. Amen.

APOSTOLJSKA VERA.

Verujem v Boga Očeta, vsemogočnega, stvarnika nebes in zemlje; in v Jezusa Kristusa, Sina njegovega edinega, Gospoda našega, kateri je bil spočet od svetega Duha, rojen iz Marije Device; trpel pred Poncijem Pilatom, križan bil, umrl in v grob položen; šel pred pekel, tretji dan od mrtvih vstal; šel v nebesa, sedi na desnici Boga Očeta, vsemogočnega; od ondod bo prišel sodit žive in mrtve. Verujem v sv. Duha, sveto kato-liško cerkev; občestvo svetnikov; od-puščanje grehov; vstajenje mesa; in večno življenje. Amen.

Angeljevo češčenje.

Angelj Gospodov je oznanil Mariji — in spočela³ je od svetega Duha. Češčena Marija itd.

Glej, dekla Gospodova sem — zgodi se mi po tvoji besedi. Češčena Marija itd.

In Beseda je meso postala — in je med nami prebivala. Češčena Marija itd.

Rožni venec.

Veseli del.

1. Katerega si Devica od svetega Duha spočela.
2. Katerega si Devica v obiskanji Elizabeti nosila.
3. Katerega si Devica v Betlehemu rodila.
4. Katerega si Devica v tempeljnu darovala.
5. Katerega si Devica v tempeljnu našla.

Žalostni del.

1. Kateri je za nas krvavi pot potil.
2. Kateri je za nas bičan bil.
3. Kateri je za nas s trnjem kronan bil.
4. Kateri je za nas težki križ nesel.
5. Kateri je za nas križan bil.

Šest resnic.

1. Da je en Bog.
2. Da je Bog pravičen sodnik, kateri dobro plačuje, hudo pa kaznuje.

3. Da so tri Božje osebe enega bitja in ene nature: Oče, Sin in sveti Duh.

4. Da se je Bog Sin, druga božja oseba, za nas včlovečil zato, da nas je s svojo smrtjo na križu odrešil in večno zveličal.

5. Da je človeška duša neumrjoča.

6. Da je milost božja k zveličanju potrebna, in da človek brez milosti božje nič zaslužnega za večno življenje ne more storiti.

BOŽJE ČEDNOSTI.

Vera.

Moj Bog, jaz verujem v Tebe, in vse, kar tvoja sveta Cerkev uči, ker si Ti to povedal, in tvoja beseda je resnična.

Upanje.

Moj Bog, upam od Tebe prejeti milost in zveličanje zaradi tvoje obljube, tvojega usmiljenja in tvoje mogočnosti.

Ljubezen.

Moj Bog, ker si tako dober, Te jaz ljubim iz vsega svojega srca; in za-
voljo Tebe ljubim svojega bližnjega, kakor
sam sebe.

Kes.

O moj Bog! Vsi moji storjeni grehi so
mi iz srca žal, ker sem Tebe, svojega
preljubeznivega Boga, Tebe, vso svetost
in neskončno dobroto, ki Te iz vsega
srca ljubim, ž njimi razžalil. Trdno skle-
nem s tvojo milostjo svoje življenje po-
boljšati, in vse, tudi smrt raje pretrpeti,
kakor Tebe, svojega Boga, Tebe, ne-
skončno svetost in dobroto, še kdaj s
kakim grehom žaliti. Daj mi milost, da
spolnim ta svoj sklep! To Te prosim po
neskončnem zasluženju tvojega božjega
Sina, našega Gospoda in Zveličarja Je-
zusa Kristusa. Amen.

Krščanska ljubezen.

Ljubi Gospoda svojega Boga nad vse;
iz vsega svojega srca, iz vse svoje duše,
in iz vse svoje moči; svojega bližnjega pa
ljubi, kakor sam sebe.

I. PODUK.

Bog je Stvarnik in Gospod nebes in zemlje.

Biva prvo in največje Bitje, čisti Duh, najpopolnejši v vseh rečeh, imenovano Bog, kateri je vedno bil in bode. Vse druge reči so bile stvarjene iz nič, edino z Njegovo besedo. Bog zamore storiti vse stvari. Bog je vsaki čas povsod navzoč. On nas pozna in nas vidi in se vedno na vsakega izmed nas ozira. Bog bode dobre poplačal, hudobne pa kaznoval.

Vprašanje: Kdo je stvaril svet?

Odgovor: Bog je stvaril svet.

V. Kdo je Bog?

O. Bog je Stvarnik in Gospod vseh reči.

V. Kje je Bog?

O. Bog je povsod.

V. Ali nas Bog vidi?

O. Bog nas vidi in čuje nad nami.

II. PODUK.

Presveta Trojica.

Samo eden je pravi živi Bog, in samo v enem Bogu so tri osebe, imenovane sveta Trojica. Bog Oče je prva oseba, Bog Sin je druga oseba, Bog sveti Duh je tretja oseba presvete Trojice. Vsaka oseba je različna od druge, vsaka oseba je jednaka drugi, ker vsaka oseba je Bog.

V. Kaj pomeni sveta Trojica?

O. Tri osebe v enem Bogu.

V. Kako imenuješ tri božje osebe?

O. Bog Oče, Bog Sin, Bog sveti Duh.

V. Ali so tri božje osebe trije Bogovi?

O. Ne; samo eden Bog je.

III. PODUK.

Človek je stvar božja.

(Stvar je kaka reč ali oseba, narejena iz nič.)

Mi smo stvari božje, iz telesa in duše, stvarjeni po podobi in enakosti Stvarnika. Ta podoba je posebno v duši, ki je duh, kateri razumi, ljubi in služi Bogu.

Duša nikoli ne umrje. Bog nas je stvaril, da bi ga spoznali, ljubili, na tem svetu mu služili, in da bi bili srečni pri njem v nebesih na veke.

V. Kaj je človek?

O. Stvar božja.

V. Zakaj te je Bog stvaril?

O. Da bi ga spoznal, ljubil, mu služil na tem svetu, in da bi bil srečen z njim v nebesih.

V. Kako moramo Bogu služiti?

O. V Boga moramo verovati, v njega upati, mu služiti in ga ljubiti iz celega srca.

IV. PODUK.

Angelji.

V začetku je Bog stvaril mnogo čistih duhov brez teles, da bi ga molili in se z njim v nebesih veselili. Ti čisti duhovi so stvarjeni, da časté Boga v nebesih in tudi služijo kot poslanci božji do ljudi, zatoorej se imenujejo angelji. Nekateri angelji so se bili odpovedali službi svojemu Stvar-

niku in so bili s svojim vodjo satanom ali hudobo iz nebes pahnjeni v grozovito trpljenje pekla. Dobri angelji so prebili svojo poskušnjo in so bili odločeni v nebesih Boga gledati na vse večne čase od obličja do obličja.

Angelji, kateri s posebno skrbjo bdé nad ljudmi, se imenujejo angelji varuhi.

V. Kaj so angelji?

O. Čisti duhovi, stvarjeni Boga gledati in moliti ter se ž njim v nebesih veseliti.

V. Kako se imenujejo zavrženi angelji?

O. Hudobe ali hudobni duhovi.

V. Kako se imenujejo angelji, kateri nas varujejo?

O. Naši angelji varuhi.

V. PODUK.

Padec človeka.

Prvi človek je bil Adam, in prva žena, Eva. Bog ju je stvaril v stanu svetosti in jima dovolil jesti od vseh sadov na zemlji, razun onega od drevesa. Satan je zavidal

srečo naših prvih starišev, in je v podobi kače skušal Evo, da bi jedla prepovedani sad. Po Evi je bil Adam skušan in na ta način sta prvi mož in žena izgubila svojo svetost in nedolžnost ter se podvrgla v oblast satana, ko sta jedla prepovedani sad.

To je bil izvirni greh. Vse človeštvo potrebuje Odrešenika ali Izveličarja, da je rešeno pekla; ker smo vsi potomci Adama, smo vsi, razven čiste Device Marije, rojeni v izvirnem grehu.

V. Kako se imenujejo naši prvi stariši?

O. Adam je bil prvi mož in Eva prva žena.

V. Ali sta bila Adam in Eva podložna Bogu?

O. Ne; pregrešila sta se, ker sta jedla prepovedani sad.

V. Kdo ju je skušal?

O. Satan v podobi kače.

V. Kako se imenuje greh naših prvih starišev?

O. Izvirni ali podedovani greh.

V. Ali je Adamov greh nam kaj škodoval?

O. Da, mi vsi smo deležni postali njih greha in kazni.

VI. PODUK.

Dejanski greh.

Izvirni greh ni edini greh. Mi vsi se lahko pregrešimo zoper božjo postavo, bodisi v mislih, besedah, dejanju ali zanemarjanju, in tak greh se imenuje dejanski greh.

Oni, kateri v velikem ali smrtnem grehu umrjejo, so zavrženi v pekel na veke. Oni pa, kateri umrjejo v malem ali odpustljivem grehu, trpé začasno v vicah, predno zamorejo priti v nebesa.

V. Kaj je dejanski greh?

O. Vsaka misel, beseda, dejanje ali zanemarjenje postave božje.

V. Kolikteri so dejanski grehi?

O. Dvojni: smrtni in odpustljivi.

V. Kam gredo tisti, ki umrjejo v smrtnem grehu?

O. V pekel na večne čase.

V. Kam gredo tisti, ki umrjejo v odpustljivih grehih?

O. Začasno v vice.

VII. PODUK.

Včlovečenje Sina božjega.

Stiri tisoč let po pregrešenju Adama, je prišel Jezus Kristus, Odrešenik, da bi zadostil za greh in nas izveličal.

Jezus Kristus je pravi Bog in pravi človek. On je Sin božji, druga oseba presvete Trojice. On je po moči svetega Duha sprejel telo in dušo in je postal dete blažene Device Marije.

On je bil rojen na božično noč v hlevcu v Betlehemu. Vzrastel je v varstvu svoje matere in svetega Jožefa; in ko je bil 30 let star, je začel javno učiti pravo vero za človeško ljudstvo.

Ko je tri leta javno učil, so ga njegovi sovražniki na križ pribili. Tri ure je visel

na križu v smrtnih bolečinah in je umrl, da je odrešil grešnike in da nam je nebeška vrata odprl, katera so bila zaprta po grehu prvih starišev.

V. Kdo je postal človek, da bi nas odrešil in izveličal?

O. Božji Sin, druga oseba presvete Trojice.

V. Kako je božji Sin postal človek?

O. Bil je spočet od svetega Duha in rojen iz Marije Device.

V. Kako se imenuje včlovečeni božji Sin?

O. Jezus Kristus.

V. Ali je Jezus Kristus pravi Bog in pravi človek?

O. Jezus Kristus je pravi Bog in pravi človek.

V. Kako je Jezus Kristus umrl?

O. Na križ je bil pribit.

V. Zakaj je Jezus Kristus trpel in umrl?

O. Da je zadostil za greh in da nas je pekla rešil.

VIII. PODUK.

Smrt, vstajenje in vnebohod Jezusa Kristusa.

Veliki petek so sovražniki Jezusa Kristusa križali; to je, roke in noge so mu pribili na križ. Tri ure je visel v groznih bolečinah in je umrl, da nas je odrešil in izveličal.

Vstal je tretji dan od smrti; to je, velikonočno nedeljo. Ostal je 40 dni na svetu in s tem spričal, da je res vstal in svojo Cerkev vstanovil. Šel je na praznik Vnebohoda s telesom in dušo v nebo. Prišel bode zopet ob koncu sveta, soditi žive in mrtve (dobre in hudobne).

V. Ali je Kristus od smrti vstal?

O. Da, velikonočno nedeljo, tretji dan po njegovi smrti.

V. Ko je Jezus Kristus potem ostal 40 dni na svetu, kam je šel?

O. V nebo je šel.

IX. PODUK.

Prihod svetega Duha.

Na binkoštni dan, to je 10 dni potem, ko je Jezus Kristus v nebesa šel, je poslal svetega Duha, to je, tretjo osebo presvete Trojice, svojim apostelnom. Oni so postali razsvetljeni v svetem Duhu in zmožni ustanoviti sveto Cerkev, pravo sveto vero širiti povsod do konca sveta.

V. Kdo je sveti Duh?

O. Tretja oseba presvete Trojice.

V. Zakaj je Kristus poslal svetega Duha svojim apostelnom?

O. Da bi ustanovili pravo Cerkev in sveto vero ohranili.

V. Kako se imenuje prava Cerkev?

O. Sveta katoliška Cerkev.

V. Kdo je ud prave Cerkve na zemlji?

O. Vsi krščeni, kateri so zvesti veri Kristusovi pod vodstvom vidnega poglavarja.

V. Kdo je vidni poglavar Cerkve?

O. Naš sveti Oče ali papež.

XX. PODUK.

Deset božjih zapovedi.

Ako bočemo biti pravi kristijani — to je, Kristusovi nasledniki — moramo vse verovati, kar Cerkev božja uči in spolnovati zapoveduje.

Zapovedi božjih je deset:

1. Jaz sem Gospod tvoj Bog. Ne smeš spoznavati ptujih bogov.
2. Ne imenuj po nemarnem božjega imena.
3. Spomni se, da praznuješ Gospodov dan.
4. Spoštuj očeta in mater.
5. Ne ubijaj.
6. Ne prešestvaj.
7. Ne kradi.
8. Ne govori krivo zoper bližnjega.
9. Ne želi bližnjega žene.
10. Ne želi bližnjega blaga.

V. Povej deset zapovedi božjih.

XI. PODUK

Razlaganje deset zapovedi božjih.

V prvi zapovedi nam Bog veleva, da ga moramo spoznati in moliti. V Boga moramo verovati, vanj zaupati, ga moliti, ga ljubiti iz celega srca in se ne predrzniti grešiti zoper njegovo postavo.

Druge zapoved prepoveduje vsa ktere razžaljive besede zoper Boga ali svete reči. Prepoveduje kletev, priduševanje in vsa ktere pregrešne ali pohujšljive besede.

Tretja zapoved nas uči, da posvečujemo nedeljo s sveto mašo, pobožnim obnašanjem in da ne opravljamo hlapčevskega dela.

Četrta zapoved nas uči ljubiti, spoštovati in ubogati stariše in naše višje v vseh rečeh, ako niso pregrešne.

V peti zapovedi se prepoveduje umor, pretepanje, sovraštvo, jeza, pijanost in zapeljevanje drugih v greh.

Šesta zapoved prepoveduje ne spodobne misli, besede, djanja in karkoli

nas zapelje v grehe zoper čistost, kakor slabe knjige, podobe, pesmi, nečisto razveseljevanje ali družčina.

Sedma zapoved pravi, da ne smemo po krivem vzeti, obdržati ali pokončati blago, katero je koga drugzega.

Osmá zapoved prepoveduje govoriti slabo o drugih in lagati.

Deveta zapoved nam prepoveduje, da ne smemo grdo misliti ali želeti.

Deseta zapoved prepoveduje, da ne smemo vzeti, obdržati ali poškodovati, kar je drugih ljudi.

Deset božjih zapovedi lahko razdelimo v ti dve zapovedi ljubezni: Ljubi Gospoda svojega Boga iz celega svojega srca in svojega bližnjega kakor sam sebe.

XII. PODUK.

Cerkvene zapovedi.

Naslednje postave imenujemo cerkvene zapovedi:

1. Bodi pri maši ob nedeljah in zapovedanih praznikih.

2. Posti in zdržuj se mesnih jedi od Cerkve odločenih dneh.
3. Spovej se vsaj enkrat na leto.
4. Hodi vredno k svetemu obhajilu v velikonočnem času.
5. Podpiraj naše duhovne.
6. Ne stopi v zakon z osebo brez cerkvenega dovoljenja, tudi se ne smeš poročiti ob času, ali na kak koli način, ki je prepovedan od Cerkve.

XIII. PODUK.

Razlaga cerkvenih zapovedi.

Smrtno greši vsak, ki pride k pameti in noče priti k maši ali druge odvrča od maše ob nedeljah in zapovedanih praznikih brez zadostnega vzroka.

Ob petkih in postnih dneh se morajo vsi nad sedem let stari zdržati mesnih jedi, ako nimajo posebnega dovoljenja za to.

Ob postnih dneh se smejo vsi nad jeden in dvajset let stari samo jedenkrat na dan do sitega najesti in sicer opoldne, ako nisc oproščeni. Lahka večerja, ki ne

tehta nad osem unč, je zvečer dovoljena in dve unči kruha zjutraj s čajem, kavo ali kako drugo temu podobno pijačo.

Vse cerkvene zapovedi moramo držati pod kaznijo smrtnega greha v zadevah velikega pomena.

XIV. PODUK:

Milost.

Ako hočemo spolnovati zapovedi in zaslužiti nebesa, potrebujemo božje pomoči. Ta božja pomoč, brez katere se ne moremo zveličati, imenujemo milost. Po Jezusu Kristusu zadobe vsi ljudje od Boga dar milosti. Ako jo prav rabimo, služimo Bogu in zveličamo svoje duše.

Milost dobimo posebno z molitvijo in po zakramentih.

V. Ali zamoremo spolnovati zapovedi in rešiti svoje duše brez božje pomoči?

O. Ne; potrebujemo božjo pomoč.

V. Kako se imenuje ta pomoč?

O. Božja milost.

V. S kakšnimi pomočki/najlažje zadobimo milost?

O. Posebno z milostjo in zakramenti.

V. Kaj je molitev?

O. Molitev je djanje, s katerim se obrnemo do Boga, Ga častimo in prosimo pomoči.

XV. PODUK.

Sedem zakramentov.

Kristus je zapustil Cerkvi sedem zakramentov; s pomočjo teh se zadobi našim dušam pravo življenje milosti. Zakrament je vidno znamenje, postavljen od Jezusa Kristusa, da zadobimo milost našim dušam. Zakramenti so ti-le: Krst, birma, rešnje Telo, pokora, poslednje olje, mašnikovo posvečenje, zakon.

Po zasluženju Kristusovem vselej dobimo milost, kader zakrament vredno prejmemo.

V. Kaj je zakrament?

O. Vidno znamenje, postavljeno od Kristusa, da zadobimo milost.

V. Ali nam zakramenti vedno podelé milost?

O. Da; ako jih vredno prejmemo.

XVI. PODUK.

Krst.

Krst je prvi in najpotrebnejši zakrament, v katerem smo z vodo in božjo besedo očiščeni vseh grehov in postanemo kristijani in otroci božji.

Krst se podeli s tem, da se oblije glava osebe, katera ima biti krščena in se izrečejo ob enem besede: Jaz te krstim v imenu očeta in Sina in svetega Duha.

V. Kaj je krst?

O. Krst je zakrament, ki očisti dušo vseh grehov in postanemo kristijani.

V. Kdo so kristijani?

O. Oni, ki so v Kristusovi Cerkvi.

XVII. PODUK.

Birma.

Birma je zakrament, v katerem posta-

nejo birmanci trdni in popolni kristijani, ko škof položi roko nad nje, moli nad njimi in jih pomazili. To je, oni postanejo krepki s pomočjo svetega Duha, da ne-
vstrašeno pripoznavajo svojo vero in po
tej veri žive, kakor pravi vojščaki Jezusa
Kristusa.

V. Kaj je birma?

**O. Zakrament, ki nas stori stanovitne
in popolne kristijane.**

XVIII. PODUK.

Pokora.

Vsem onim, ki so grešili po krstu, je
naš usmiljeni Gospod podelil odpuščanje
v zakramentu pokore. Pokora je zakra-
ment, v katerem so odpuščeni grehi, stor-
jeni po krstu, vsem onim, ki so iz srca
skesani in se odkritosrčno izpovedo in so
pripravljene spokoriti se.

Da pa zakrament pokore vredno prej-
memo, treba je: 1. Vest izpraševati; 2.
žalovati, ker smo grešili; 3. trdno skle-
niti, da več ne grešimo; 4. izpovedati

grehe duhovnu; 5. pokoro, katero nam duhoven naloži, voljno sprejeti.

V. Kteri zakrament nam odpusti grehe, katere smo storili po krstu?

O. Pokora.

V. Kaj nam je storiti, da zadobimo odpuščanje v zakramentu pokore?

O. Moramo se vredno spovedati.

V. Katere grehe smo dolžni povedati?

O. Vse smrtne grehe, kolikor se jih moremo spominjati.

V. Ali je velik greh zamolčati smrten greh, ali ne imeti odkritosrčne žalosti, ali se slabo spovedati na kakoršen koli način?

O. To je prav velik greh.

V. Kaj naj stori človek, ki se je ne-vredno spovedal?

O. Mora se kesati in spovedati vseh smrtnih grehov, katere je storil po svoji zadnji vredni spovedi.

XIX. PODUK.

Priprava za spoved.

Ako hočemo vredno prejeti zakrament pokore, moramo Boga za pomoč prositi, da natanko vemo, kaj smo grešili in da se odkritosrčno obtožimo svojih grehov.

Prvič izprašamo vest, kolikokrat smo grešili zoper božje zapovedi od svoje vredne spovedi v mislih, besedah, dejanjih ali zanemarjanju, kar se tiče sedem glavnih grehov: Napuh, lakomnost, nečistost, jeza, požrešnost, nevoščljivost, lenoba.

Nato premislimo, ako smo se pregrešili zoper deset božjih zapovedi.

GREHI ZOPER

prvo zapoved: Ako se ne učiš ali ne veruješ božjih resnic. Ali imaš prazno vero in krivo vero. Znabiti si opuščal molitve, krščanski nauk in druge verske dolžnosti.

Druga zapoved: Pregrešno pridušanje, kletev, besede žaleče Boga, svetnike, Cerkev ali sploh kaj svetega.

Tretja zapoved: Opuščanje maše ob nedeljah in zapovedanih praznikih, prepozno k maši priti, biti pri maši brez zbranih misli in opravljati hlapčevska dela brez potrebe.

Četrta zapoved: Ako ne ljubiš, spoštuješ, ubogaš roditeljev, duhovnov, učnikov in drugih, katere je nam Bog kot naše višje postavil.

Peta zapoved: Uboj, jeza, sovraštvo, slabe želje, protitve, prepiri, udarci, pijančevanje, slabi vzgledi.

Šesta in deveta zapoved: Prostovoljno nespodobno misliti in želeti. Nečiste besede, pogledi, djanja na sebi ali na drugih.

Sedma in deseta zapoved: Krasti, goljufati, krivo storiti, obdržati ali krivično želeti blago drugih.

Osma zapoved: Lagati in slabo govoriti o drugih.

Zoper cerkvene zapovedi:

Jesti meso ob prepovedanih dneh, ali če si star nad jeden in dvajset let in se ne postiš v postnih dneh.

Ako ne greš k spovedi vsaj jedenkrat na leto in ne prejmeš obhajila o velikonočnem času.

Ako se poročiš zoper cerkvene postave.

Ako prejmeš katerikoli zakrament nevredno, je smrten greh — božji rop.

XX. PODUK.

Kako se opravi spoved.

Ko si izprašal svojo vest, pokesaj se svojih grehov odkritosrčno. Iz srca naj ti bo žal, ker si razžalil Boga. Skleni, da ne boš več grešil in da se vedno ogibaš slabe družčine.

Potem hodi k spovednici, poklekni in reci: „Spovem se vsemogočnemu Bogu in Tebi, Oče!” Povej, koliko časa je minilo od tvoje zadnje spovedi in če si dobil odvezo in si opravil pokoro. Na primer: „Od moje spovedi je minil jeden mesec. Zadobil sem odvezo in opravil naloženo pokoro.”

Nato povej svoje grehe. Imenuj vsak

velik greh in naznani tudi število, koliko krat si grešil, če veš. Ko si se spovedal, poslušaj, kaj ti duhoven svetuje in kaj ti naloži za pokoro — navadno kake molitve — in ko ti daja odvezo, pokesaj se vseh grehov. Po spovedi moli, predno zapustiš cerkev.

XXI. PODUK.

Odpustki.

Ko zadobimo odpuščanje grehov v zakramentu svete pokore, nam duhovnik naloži pokoro ali časno kazen, katero mora grešnik opraviti v tem življenju ali pa v vicah.

Odpustek je odpuščanje grehov, katerega nam podeli sveta Cerkev popolnoma ali nepopolnoma časnih kazni.

V. Kaj je odpustek?

O. Odpustek je popolno ali nepopolno odpuščanje za časno kazen, katero smo zaslužili s svojimi grehi.

V. Kaj nam je storiti, da zadobimo odpustek?

O. Da zadobimo odpustek, moramo biti v stanu milosti božje in storiti pokoro.

XXII. PODUK.

Sveto obhajilo.

Jezus Kristus je pri zadnji večerji, predno je umrl, izpremenil kruh in vino v lastno telo in kri in zapustil nam sveto obhajilo.

Sveto obhajilo je zakrament, v katerem zavžijemo Jezusa Kristusa. Imenuje se najsvetejši zakrament. Ta zakrament je pravo, resnično, živo telo in kri Jezusa Kristusa pod podobo kruha in vina. To se pravi, kar vidiš kot kruh in okušaš kot kruh, je resnično pravo, živo telo in kri Kristusovo. Jezus Kristus sam je rekel: „To je moje telo, — to je moja kri.”

Da vredno prejmemo sveto obhajilo, treba je, da smo brez smrtnega greha, in ako nismo v smrtni nevarnosti, moramo biti tešče od polneči.

V. Kaj je sveto obhajilo ali najsvetejši zakrament?

O. Sveto obhajilo ali najsvetejši zakrament je Jezus Kristus, pravi Bog in pravi človek, ki živi pod podobo kruha in vina.

V. Kaj je zavživanje?

O. Sprejemanje telesa in krvi Kristusa.

V. Kaj je treba za vredno sveto obhajilo?

O. Da vredno zavžijemo telo in kri Kristusovo, je treba, da smo brez smrtnega greha in da se postimo od polnoči.

XXIII. PODUK.

Kako prejeti sveto obhajilo.

Ko si se pripravil z molitvijo in dobro spovedjo, greš z dovoljenjem mašnikovim k mizi Gospodovi. Iz duhovnikovih rok dobiš telo in kri Jezusa Kristusa pod podobo kruha. Pri maši zavžije duhoven pod podobami kruha in vina.

Ako hočeš vredno zavžiti telo in kri Jezusa Kristusa, moraš biti v stanu milosti božje in se moraš postiti od polnoči. Ako povžiješ le drobtinico kruha ali popiješ le kapljico vode po dvanajsti uri v noči, ne smeš iti k obhajilu. Ako nisi v smrtni nevarnosti, ne smeš nič jesti in nič piti pred svetim obhajilom.

Na dan svetega obhajila ne govori in bodi tih ter moli, dokler ne pride trenutek za sprejem svetega obhajila. S sklenjenimi rokami se približaj oltarju, poklekni pred ograjo, položi roke pod pregrinjalo tako, da ne bi padla najmanjša drobtinica svete hostije na tla. Ko se ti približa duhoven s svetim kruhom, počasi vzdigni glavo, odpri usta in položi jezik na spodnjo ustnico.

Ko ti duhoven položi sveti kruh na jezik, zapri usta, vrni se na svoj sedež in zavžij sveto hostijo ko hitro moreš. Ako se ti sveta hostija prilepi na nebo, podobno jo odlepi z jezikom in pazi, da ne vtakneš prsta v usta ali da ne pljuneš za

nekaj časa potem, ko si zavžil sveto hostijo.

Po maši ostani nekoliko časa na svojem prostoru, počasti našega Gospoda, in zahvali se Mu večkrat z besedami:

„Telo Gospoda našega Jezusa Kristusa, ohrani mojo dušo v večno življenje.”

XXIV. PODUK.

Sveta maša.

Sveta maša je največje božje češčenje, v katerem se vedno daruje Kristus nekrvavo, kakor se je krvavo daroval na svetem križu. Daruje se po mašnikovih rokah za žive in mrtve in sicer nekrvavo pod podobo kruha in vina na tisti način, kakor pri zadnji večerji.

V. Kaj je maša?

O. Maša je nekrvava daritev telesa in krvi Kristusa pod podobo kruha in vina.

V. Kdaj sta kruh in vino izpremeujena v Kristusovo telo in kri?

O. Pri povzdigovanju pri maši.

V. Kako se moramo zadržati pri maši?

O. Misliti moramo na Jezusa, ki je trpel za nas in pobožno moliti.

XXV. PODUK.

Poslednje olje.

Zadnji zakrament, katerega podeli mašnik bolniku, da ga pokrepča na potu iz tega življenja in da ga pripravi za večno življenje, imenujemo poslednje olje ali poslednje maziljenje.

Poslednje olje je zakrament, kateri podeli z maziljenjem svetega olja in z duhovnimi molitvami milost in moč duši in včasih zdravje telesu, ko smo v smrtni nevarnosti.

V. Kaj je poslednje olje?

O. Zakrament, ki podeli milost in včasih zdravje onim, ki so v smrtno nevarni bolezni.

V. Kako naj prejmemo zakrament poslednjega olja?

O. V stanu milosti božje, z vero, upanjem in ljubeznijo in vdani v voljo božjo.

XXVI. PODUK:

Mašnikovo posvečenje in zakon.

Mašnikovo posvečenje je zakrament, v katerem so posvečeni škofje, mašniki in drugi cerkveni služabniki in zadobe oblast in milost, da storé svoje svete dolžnosti.

Zakon je zakrament, v katerem mož in žena skleneta zvezo in zadobita milost od Boga, da spolnita dolžnosti svojega stanú do smrti zvesto.

V. Kaj je zakon?

O. Zakrament, ki združi krščanskega moža in krščansko ženo v postavni zakon.

V. Ali se zamore sveti zakon prelomiti?

O. Nikdar ne, dokler ne umrje mož ali žena.

XXVII. PODUK.

Svetinje.

Svetinja je vsaka blagoslovljena reč, katero blagoslovi Cerkev, da nam poveča pobožnost v srcu in da nas varuje pred zlem, n. pr. blagoslovljena voda, sveča, oljka, križ, rožni venec in škapulirji.

XXVIII. PODUK.

Poslednje reči.

Po smrti sledi posebna sodba. Po tej sodbi pridejo popolnoma čiste duše pred obličje božje. Duše pa, ki niso popolnoma čiste greha, toda brez smrtnega greha, trpijo začasno v vicah, predno smejo iti v nebeško veselje. Kdor umrje v smrtnem grehu, je obsojen v večno kazen v pekel.

Ob koncu sveta bodo vsi ljudje vstali z lastnimi telesi in stali pred Kristusom

pred vesolno sodbo, ko pride sodit celo človeštvo.

Po vesolni sodbi pojdejo pravični s telesom in dušo v večno nebeško veselje. Kdor umrje v smrtnem grehu, je obsojen v večno kazen v pekel.

V. Kdaj bo nas Kristus sodil?

O. Koj po smrti in sodnji dan.

V. Kaj pa je sodnji dan?

O. Dan splošne sodbe.

V. Kaj poreče Kristus pravičnim sodnji dan?

O. Pridite, vi blaženi mojega Očeta, posedite kraljestvo, katero je vam pripravljeno.

V. Kaj poreče Kristus hudobnim sodnji dan?

O. Poberite se, vi prokleti, v večni ogenj, kateri je bil pripravljen hudiču in njegovim angeljem.

V. Kaj je pekel?

O. Kraj večnega trpljenja.

V. Kaj so vice?

O. Kraj trpljenja, kjer so nekatere

duše za nekaj časa po smrti, predno gredo v nebesa.

V. Kaj so nebesa?

O. Kraj neskončnega veselja, kjer bomo gledali Boga od obličja do obličja.

V. Ali se naša telesa vdeležé plačila ali kazni z našo dušo?

O. Da; po splošni sodbi dobe plačilo ali kazen naša telesa, kakor naše duše.

SKLEP.

Ljubi Boga in boj se Ga. Sovraži greh. Moli zjutraj in zvečer. Bodi redoma pri maši. Hodi večkrat k spovedi in k obhajilu.

„Ako hočeš v življenje stopiti, spolnuj zapovedi.“ (Mat. XIX, 17.)

